

цьовиту особистість, але, перш за все, навчить ширше мислити і стане ключем до майбутнього.

Література:

1. Ду Цзілун. Методика формування навичок естрадного співу в учнів молодшого шкільного віку: автореф. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.02 «Теорія та методика музичного навчання». Суми, 2018. 21 с.

***Світлана КИШАКЕВИЧ,
Олена САВКА
(Дрогобич, Україна)***

**УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ НАВЧАННІ ДІТЕЙ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ
ЕСТРАДНОМУ СПІВУ**

Підлітковий вік найбільш сприятливий для розвитку творчої діяльності, самовдосконалення, яке відбувається через самовираження, самоствердження. Одним із важливих напрямків художнього розвитку дітей підліткового віку є залучення до музики та музичної творчості. Підліток, мотивований на успіх у співочій діяльності, добивається високих показників.

Значну роль при навчанні підлітків естрадному співу відіграють мультимедійні технології. «Дослідженнями доведено, що мультимедійні технології навчання сприяють урізноманітненню способів оперування об'єктами вивчення, а також, унаочненню навчальної інформації, що підпорядковується завданню оптимізації процесу формування музичних знань і розвитку творчих можливостей» [1, 27].

Для реалізації мультимедійних технологій існують наступні групи умов:

- 1) *Технологічні*: наявність сучасних пристроїв: мікрофон, програвач, ноутбук, колонки і т. д.; вільний доступ учнів та викладача до інформаційних ресурсів та сервісів Інте-

рнету; доступ учнів до цифрових пристроїв, необхідних при дистанційному навчанні.

- 2) *Дидактичні*: наявність відповідного дидактичного забезпечення на уроках; можливість адаптації навчальних матеріалів до індивідуальних особливостей учня; пріоритет аудіовізуальних форм у викладі матеріалу; наявність інформаційних ресурсів із записами навчальних занять; наявність різноманітних довідників з проблем навчання естрадному вокалу.
- 3) *Методичні*: технологічний рівень досягнення цілей навчання; орієнтація на методи навчання, що активізують самостійну та навчальну діяльність на заняттях; використання різноманітних форм оцінювання успішності: творчі завдання, конкурси, спільне обговорення результатів навчання тощо.
- 4) *Організаційні*: наявність системи керування навчальним процесом; суворий та однозначний опис вимог до виконання вокальних вправ; можливість побудови індивідуальної форми навчання після набуття учнями необхідного мінімуму вокальних навичок та умінь; наявність чіткого графіка навчального процесу із зазначенням часу та форм контролю; можливість вільного вибору методики навчання викладачем.

Основними етапами та одночасно видами діяльності у процесі навчання дітей підліткового віку естрадному вокалу є: формування голосу в естрадній манері співу; спів навчально-тренувального матеріалу, спрямованого на формування співочого дихання; формування вокально-фонаційних навичок; формування співочої артикуляції; формування навичок інтонування.

Тому, на заняттях з естрадного співу більшу частину часу слід приділяти співу навчально-тренувального матеріалу, оскільки даний вид роботи спрямований на формування необхідних вокальних умінь та навичок. Адже, вмело підібраний та скомпонований комплекс вокальних вправ є важливим засобом навчання, який спрямований на розвиток тих чи інших

навичок. Традиційно такими вправами є гами, інтервали, арпеджіо, висхідні та низхідні секвенції тощо.

Важливим засобом навчання є і наочний показ викладачем правильного виконання вокальних вправ, пояснення техніки виконання та інших нюансів, що може вимагати залучення додаткового ілюстративного матеріалу. Тому, перед викладачем естрадного співу постає проблема наявності відповідного навчального матеріалу у вигляді нот, аудіо-записів, відео-записів, а також, методичних підручників та посібників.

Використання готової фонограми з акомпанементом звільняє викладача від необхідності виконувати акомпанемент на фортепіано і дозволяє йому сконцентруватися безпосередньо на виконанні учнями навчально-тренувального матеріалу. Крім цього, учні можуть самостійно використовувати аудіо-записи вправ для самостійної роботи.

Методичні рекомендації та вказівки можуть бути подані у формі відео-уроку, де викладач наочно показує вокальну вправу та принцип її виконання. Даний відео-урок буде матеріалом самостійної роботи для тих учнів, які з тих чи інших причин не були присутні на занятті, а також для тих, хто недостатньо засвоїв принципи виконання вправ.

Необхідно відзначити, що будь-які вправи (у тому числі створені із застосуванням мультимедійних технологій) не є універсальним матеріалом, тому від педагога з естрадного вокалу необхідне обов'язкове вміння володіти музичним інструментом. Адже, для кожного учня звуковисотний діапазон вправ може бути різним, тому треба вміти транспонувати на фортепіано чи синтезаторі тональність вокальних вправ – тобто за потребою чергувати записані за допомогою мультимедійних технологій вправи і безпосереднього виконання на інструменті.

Оскільки навчання естрадному вокалу відбувається із застосуванням мультимедійних технологій, необхідна наявність якісної апаратури для відтворення аудіо-вправ та методологічних відео-уроків. Отже, формування голосу в естрадній манері, спів пісень, спів навчально-тренувального

матеріалу, спрямований на розвиток співочого дихання, вокально-фонаційних навичок, співочої артикуляції та інтонвання є основними етапами та видами діяльності в процесі навчання підлітків естрадному співу у культурно-дозвільній організації.

Таким чином, для того, щоб ефективно впроваджувати мультимедійні технології в процес навчання дітей підліткового віку естрадного вокалу, необхідно дотримуватися відповідних умов: технологічних, дидактичних, методичних та організаційних. Ці умови пов'язані з цілями та принципами навчання і є обов'язковими для реалізації навчання підлітків естрадному співу із використанням мультимедійних технологій.

Література:

1. Мультимедійні системи як засоби інтерактивного навчання: посібник / [ав.: Жалдак М. І., Шут М. І., Жук Ю. О., Дементієвська Н. П., Пінчук О. П., Соколюк О. М., Соколов П. К.; за ред.: Жука Ю. О. К.]. *Педагогічна думка*. 2012. 112 с.

Іван ФРАЙТ, Євгенія ШУНЕВИЧ
(Дрогобич, Україна)

РОЛЬ МУЗИЧНО-СЛОВЕСНОГО СИНТЕЗУ У ВОКАЛЬНОМУ МИСТЕЦТВІ

Поєднання слова і музики – одна з самих складних проблем вокального виконання. У вокальному творі об'єднуються два види мистецтва з різним ступенем їх наочності. І літери, і ноти відтворюються у звуках, але сприймаються вони по-різному. Пояснюється це тим, що слова – мова думок – втілюють поняття, впливають на почуття після того, як вони усвідомлені. Музика ж – мова почуттів, сфера самих сильних емоцій, які виникають миттєво у процесі виконання музичного твору.

Без емоційного пізнання виконавець сприймає слово лише як одиницю мови, звукове втілення, назву окремого пред-